

Profeternas roll i Islam

Inledning

I islam innehar profeterna (*anbiya'*, singular: *nabi*) en central och helig plats. De betraktas som Guds utvalda budbärare, sända för att leda mänskligheten på den rätta vägen. Tron på profeterna är en av islams grundpelare och utgör en väsentlig del av den muslimska trosbekännelsen.

Vad är en profet?

Inom sunnitisk islam skiljer man mellan två begrepp:

- Nabi – en profet som mottar uppenbarelser från Gud men vars budskap är riktat till ett specifikt folk eller en specifik tid.
- Rasul – en sändebud med ett universellt eller mer omfattande uppdrag, ofta bärare av en helig skrift.

Den klassiske sunnitiske lärde Ibn Kathir beskriver profeterna som de mest hedervärda av alla människor – utvalda av Gud på grund av sin rättfärdighet, sin karaktär och sin totala underkastelse (*islam*) inför Hans vilja.

Profeternas uppgifter

Enligt sunnitisk teologi har profeterna flera viktiga uppgifter:

1. Att förkunna tawhid – Guds enhet Varje profet sändes med samma grundläggande budskap: att det inte finns någon gud utom Allah. Från Adam till Muhammed är detta den röda tråden i profeternas förkunnelse.
2. Att vara föredöme Profeterna är inte bara budbärare – de är levande exempel (*uswa hasana*) på hur ett gudfruktigt liv bör levas. Profeten Muhammed (frid vare med honom) beskrivs i Koranen som "ett vackert föredöme" (33:21).
3. Att varna och ge glädjebud Profeterna varnar mänskligheten för konsekvenserna av olydnad mot Gud och ger de troende glädjebud om paradiset och Guds nåd.
4. Att upprätta rättvisa Flera profeter, som David (*Dawud*) och Salomo (*Sulayman*), styrde också som kungar och upprättade rättvisa samhällsordningar baserade på Guds lagar.

Viktiga profeter i islam

Islam erkänner ett stort antal profeter. Koranen nämner vid namn 25 av dem, bland andra:

Arabiskt namn

Bibliskt namn

Adam

Adam

Ibrahim

Abraham

Musa

Moses

Isa

Jesus

Muhammed

Muhammed

Den sunnitiske lärde Imam al-Nawawi betonar att tron på *alla* Guds profeter är obligatorisk – att förneka en enda av dem räknas som otro (*kufr*).

Muhammed – den siste profeten

En central doktrin i sunnitisk islam är att profeten Muhammed (frid vare med honom) är *khatam al-anbiya'* – profeternas sigill och den siste profeten. Hans budskap, islam,

anses vara den fullkomnade och slutgiltiga uppenbarelsen till mänskligheten, bevarad i Koranen och Sunna (profetens tradition).

Imam al-Tahawi, vars *Aqida* (trosbekännelse) är en av de mest respekterade inom sunnitisk islam, skriver att Muhammed uppnådde den högsta av alla profetiska grader och att hans budskap är giltigt för hela mänskligheten tills domens dag.

Profeternas ofelbarhet – *Isma*

Sunnitiska lärde är eniga om att profeterna är skyddade från att begå stora synder i utövandet av sin profetiska uppgift. Detta kallas *isma* (ofelbarhet). De är dock vanliga människor i övrigt och kan begå mindre misstag, vilket Koranen också öppet redogör för – ett tecken på islams ärlighet och transparens.

Avslutning

Profeternas roll i islam är djupt förankrad i Guds plan för mänskligheten. De är broar mellan det gudomliga och det mänskliga, bärare av ljus i mörkret och föredömen för varje troende. Att älska, respektera och följa profeterna – med Muhammed som det slutliga föredömet – är kärnan i det muslimska livet.

"Vi har sânt dig [Muhammed] som ett föredöme för hela mänskligheten, men de flesta människor förstår det inte." — Koranen, 34:28